

Ligestillingsindekset 2017 undersøger fremskridtene og udfordringerne med hensyn til at opnå ligestilling mellem kønnene i hele EU fra 2005 til 2015. På en skala fra 1 (fuldstændig mangel på lighed) til 100 (fuld lighed) måler det forskellene mellem kvinder og mænd på kerneområder af EU's politiske rammer (arbejde, penge, viden, tid, magt og sundhed). Indekset måler også vold mod kvinder og sammenhængende uligheder. Dette er underliggende områder, som er en del af rammen for ligestillingsindekset, men som ikke indvirker på det samlede pointtal. Sammenhængende uligheder viser, hvordan køn sammenfalder med alder, uddannelse, familiesammensætning, fødeland og handicap. Ligestillingsindekset viser resultater for hvert område og underområde for EU og de 28 medlemsstater (1).

Fremskridt inden for kønsligestilling i Danmark, 2005-2015

I ligestillingsindekset 2017 opnåede Danmark et pointtal på **76,8 ud af 100**. Dette er en stigning på 2,2 point. I EU-28 placerer dette pointtal Danmark på andenpladsen efter Sverige, en placering, som landet har haft siden 2005.

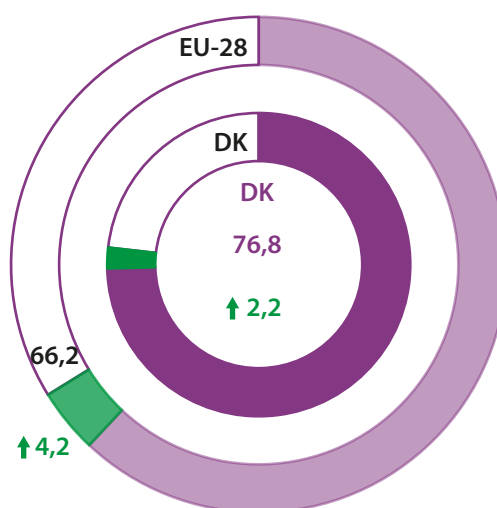
Ligestillingsresultatet på området **tid** er højt, navnlig hvad angår ligelig fordeling af omsorgsaktiviteter mellem kvinder og mænd. Underområdet sociale aktiviteter viser imidlertid et fald.

Områderne med de højeste pointtal i Danmark er **sundhed** og **penge**. Der er opnået fremskridt på ligestillingsområdet med hensyn til løn og indkomst. Med hensyn til sundhed er pointtallet faldet.

Området **arbejde** har det næsthøjeste pointtal i EU-28, men der sker ikke længere fremskridt. Arbejdsmarkedsdeltagelsen er også faldet for både kvinder og mænd.

Ulige adgang til beslutningstagende stillinger skaber udfordringer på området **magt**, som har det laveste pointtal af alle områder. Kønsbestemte uligheder er mest markante på områderne økonomisk og social magt.

Der er fortsat udfordringer på området **viden** på grund af stadig større kønsbestemte forskelle med hensyn til gennemførelsesraten på uddannelser til ugunst for mændene. Endvidere er der en vedvarende og markant kønsopdeling i forbindelse med studieretninger på grundlag af traditionelle kønsroller.

↑↓ Ændring i pointtal fra 2005 til 2015

(1) Ligestillingsindekset 2017 er baseret på data fra Eurostat (uddannelsesstatistikker, EU's arbejdsstyrkeundersøgelse, interviewundersøgelsen vedrørende sundhed i EU, EU's statistikker over indkomstforhold og levevilkår, lønstrukturundersøgelsen), fra Eurofound (den europæiske undersøgelse af livskvalitet, den europæiske undersøgelse af arbejdsvilkårene), fra EIGE's database over kønsrelaterede statistikker (kvinder og mænd i beslutningstagningen) og fra Agenturet for Grundlæggende Rettighedsundersøgelse om vold mod kvinder. Referenceåret er 2015 (2014 for data om sammenfaldende uligheder). Referencepopulationen for indikatorerne er enten 15+, 16+ eller 18+ år, afhængigt af kilden.

Arbejde

På området arbejde har pointtallet ligget stabilt.

Beskæftigelsesfrekvensen (20-64 år) er 73 % for kvinder mod 80 % for mænd. Dette ligger tæt på Danmarks nationale Europa 2020-strategimål, som sigter mod at have 75 % af den voksne befolkning i beskæftigelse.

Hvis antallet af arbejdstimer tages i betragtning, falder kvindernes beskæftigelsesfrekvens omregnet til fuldtidsbeskæftigede (FTE) til 45 % i forhold til 57 % for mændene. Fuldtidsbeskæftigelsesfrekvensen er faldet for både kvinder og mænd.

Kvinder med et lavt uddannelsesniveau og kvinder med handicap har de laveste fuldtidsbeskæftigelsesfrekvenser på henholdsvis 21 % og 25 %.

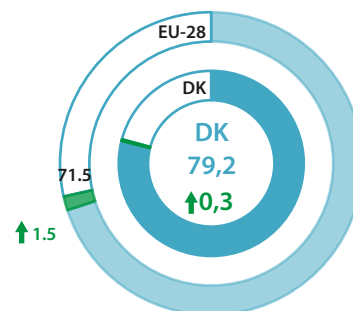
Blandt par med børn er fuldtidsbeskæftigelsesfrekvensen 71 % for kvinder og 85 % for mænd.

35 % af kvinderne arbejder på deltid i forhold til 17 % af mændene. I gennemsnit arbejder kvinder 31 timer pr. uge i forhold til 36 timer for mænd.

Pointtallet for underområdet kønsopdeling og arbejds kvalitet er steget en smule. Arbejdstagernes mulighed for at kunne tage fri en time eller to i løbet af arbejdsdagen er større end gennemsnittet i EU-28, men den kønsbestemte forskel er større. Mænd finder det lettere end kvinder at holde pause i løbet af arbejdsdagen.

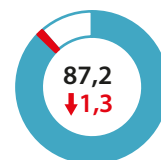
Kønsopdeling på arbejdsmarkedet er en realitet for både kvinder og mænd. Næsten tre gange flere kvinder (42 %) end mænd (13 %) arbejder med uddannelse, menneskers sundhed og socialt arbejde (EHW). Flere mænd (32 %) end kvinder (6 %) arbejder i erhverv inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik (STEM).

Området arbejde

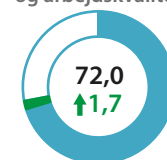

Underområder

Erhvervsfrekvens

Kønsopdeling og arbejds kvalitet

Penge

Ligestillingssituationen på området penge viser en blandet udvikling. Der har været fremgang for både kvinder og mænd med hensyn til finansielle midler (+11 point), men der har også været tale om en forringelse af den økonomiske situation på grund af en stigende ulighed mellem kvinder og mænd.

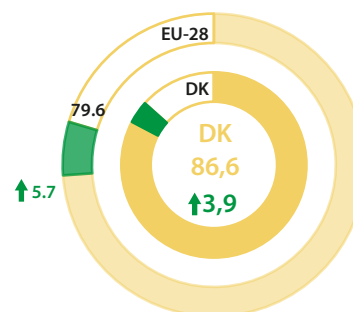
Der er en faldende, men vedvarende kønsbestemt forskel i månedsløn. Kvinder tjener 19 % mindre end mænd hver måned.

Populationen af kvinder og mænd i risiko for fattigdom er forblevet uændret. Både kvinder og mænd har en fattigdomsrisiko på 13 %. Kvinder og mænd født uden for EU har en meget større risiko for fattigdom: 42 % af kvinder og 33 % af mænd født uden for EU er udsat.

Unge (15-24 år) har også større risiko for fattigdom (34 % for kvinder og 31 % for mænd).

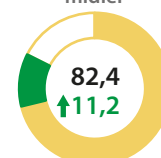
Trods et højt pointtal på dette område oplever kvinder større udfordringer med hensyn til adgang til finansielle og økonomiske midler. De tjener mindre (den kønsbestemte lønforskel er 15 %) og har lavere pensioner (den kønsbestemte pensionsforskel var 38 % i 2012). Begge værdier er på linje med gennemsnittet i EU-28 (henholdsvis 16 % og 38 %).

Området penge

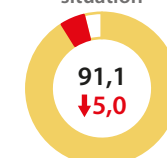

Underområder

Finansielle midler

Økonomisk situation

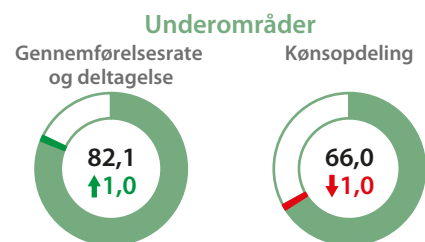
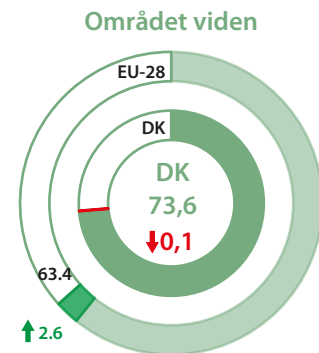
Viden

På området viden ligger pointtallet fortsat over gennemsnittet i EU-28, men der er ikke sket særlig store fremskridt. Dette skyldes en markant kønsopdeling i forbindelse med studieretninger mellem kvinder og mænd og nye kønsbestemte forskelle med hensyn til gennemførelsesraten på uddannelser og livslang læring blandt voksne.

Mens antallet af kvindelige kandidater med videregående uddannelser er steget stødt til 31 %, er antallet af mandlige kandidater forblevet stabilt på 26 %.

Inden for livslang læring overhaler kvinder mænd. 43 % af kvinderne i forhold til 33 % af mændene deltager i formel og ikkeformel uddannelse og efteruddannelse.

Kønsopdeling i forbindelse med studieretninger er fortsat en stor udfordring, idet 53 % af de kvindelige studerende er koncentreret inden for uddannelse, sundhed og velfærd, humaniora og kunst i forhold til kun 28 % af de mandlige studerende.

Tid

På området tid lå Danmarks pointtal på 17 point over EU-gennemsnittet.

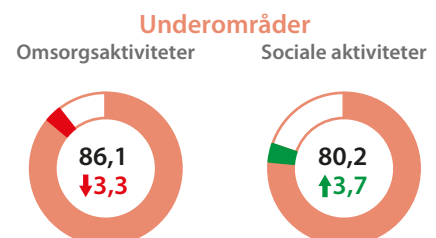
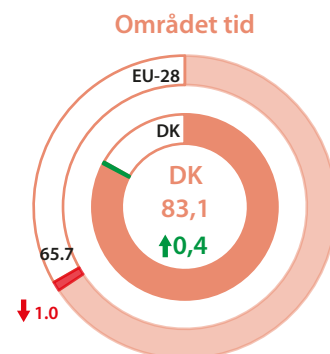
Der er sket visse fremskridt med hensyn til den tid, der bruges på sociale aktiviteter, og kvinder og mænd deltager i stort set samme omfang i sport og kulturelle aktiviteter eller fritidsaktiviteter. Kvinder deltager lidt mindre end mænd i velgørhedsaktiviteter.

De kønsbestemte uligheder med hensyn til den tid, der bruges på madlavning eller husligt arbejde, er steget. 55 % af mændene bruger mindst en time om dagen på disse opgaver i forhold til 82 % af kvinderne.

Omtrent samme andel af kvinder og mænd (henholdsvis 25 % og 21 %) bruger tid på at drage omsorg for og opdrage deres børn eller børnebørn hver dag.

55 % af kvinderne i alderen 25-49 år har daglige omsorgsrelaterede opgaver i en time eller mere i forhold til 39 % af mændene i samme aldersgruppe. 73 % af kvinderne i et parforhold med børn drager omsorg for deres familie dagligt i forhold til 64 % af mændene.

77 % af alle børn under tre år og 97 % af alle børn mellem tre år og den skolepligtige alder er indskrevet i et pasningstilbud. Danmark har allerede opfyldt de to »Barcelonamål«, dvs. at tilbyde børnepasning for mindst 33 % af alle børn under tre år og 90 % af alle børn i aldersgruppen fra tre år til den skolepligtige alder.

Magt

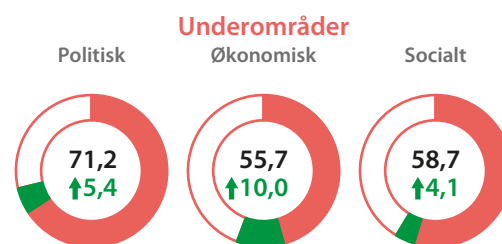
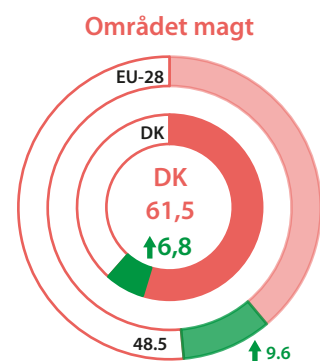
På området magt har fremskridtene været langsommere i Danmark end i EU som helhed. Det er det område, hvor Danmark har opnået det laveste pointtal.

Andelen af kvindelige parlamentsmedlemmer (38 %) er uændret, og der er opnået marginale fremskridt i andelen af kvindelige ministre (29 % i 2005 i forhold til 32 % i 2015).

Den betragtelige stigning i forbindelse med underområdet økonomisk magt (+10 point) skyldes hovedsagelig stigningen i andelen af kvinder i børsnoterede selskabers bestyrelser. Fra 2005 til 2015 blev andelen af kvinder mere end fordoblet, nemlig til 26 %.

Andelen af kvindelige bestyrelsesmedlemmer i centralbanken faldt en smule fra 35 % til 31 %.

Lige over en tredjedel af bestyrelsesmedlemmerne i forskningsfinansierede organisationer og offentlige radio- og TV-selskaber er kvinder. Den kønsbestemte forskel inden for beslutningstagning på sportsområdet er endnu større — kvinder udgør blot 17 % af medlemmerne i de højeste beslutningstagende organer i nationale olympiske sportsorganisationer.

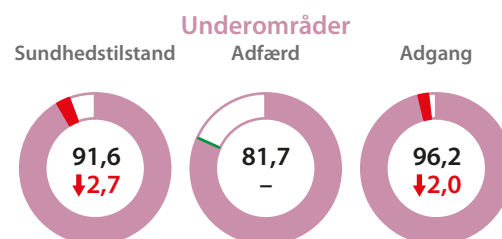
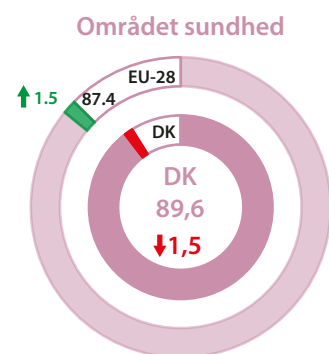
Sundhed

På området sundhed er pointtallet højt, men det er faldet og er resulteret i et fald i placering siden 2005. Dette skyldes et fald i underområderne adgang og sundhedstilstand. Flere kvinder og mænd har ikkeopfyldte behov for lægehjælp, og færre personer opfatter deres sundhedstilstand som »god« eller »meget god«.

Den forventede levetid er steget for både kvinder og mænd. Kvinder lever i gennemsnit fire år længere end mænd.

59 % af mændene ryger og/eller drikker for meget i forhold til 39 % af kvinderne.

Flere mænd (68 %) end kvinder (59 %) har en sund adfærd (udfører fysiske aktiviteter og/eller spiser frugt og grøntsager).

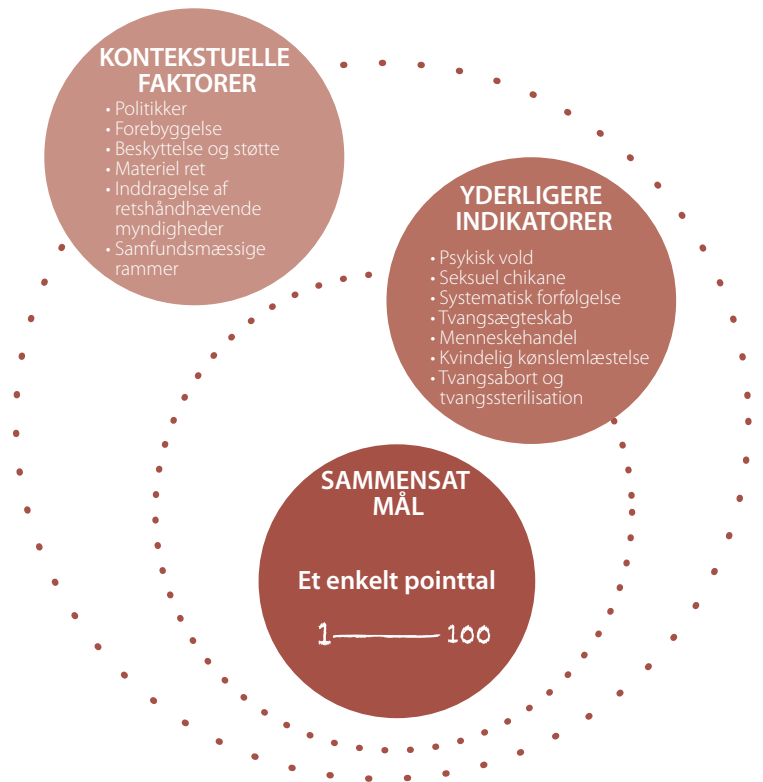

Vold

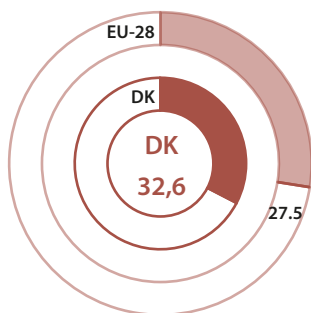
Vold mod kvinder er omfattet af ligestillingsindekset som et underliggende område. Dette betyder, at pointene på området vold ikke indvirker på det endelige pointtal i ligestillingsindekset. Fra et statistisk perspektiv måler området vold ikke kønsbestemte forskelle mellem kvinder og mænd, som kerneområderne gør. I stedet måles og analyseres kvinders voldserfaringer. I modsætning til andre områder er den overordnede målsætning ikke at mindske forskellene mellem kvinder og mænd med hensyn til vold, men at udrydde vold fuldstændigt.

Et højt pointtal i ligestillingsindekset betyder, at et land er tæt på at opnå et samfund med reel ligestilling. På området vold forholder det sig imidlertid sådan, at jo højere pointtallet er, jo alvorligere er fænomenet vold mod kvinder i landet. På en skala fra 1 til 100 repræsenterer 1 en situation, hvor vold er ikkeeksisterende, og 100 repræsenterer en situation, hvor vold mod kvinder forekommer meget hyppigt, er særdeles alvorlig og ikke indberettes. Det land, der klarer sig bedst, er derfor landet med det laveste pointtal.

Rammer til måling på området vold

Området vold

Danmarks pointtal for området vold er 32,6, hvilket er højere end EU-gennemsnittet.

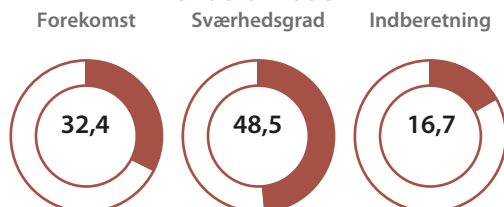
I Danmark har 52 % af kvinderne oplevet fysisk og/eller seksuel vold siden 15-årsalderen.

16 % af de kvinder, der har oplevet fysisk eller seksuel vold begået en af gerningsmand i de seneste 12 måneder, har ikke fortalt det til nogen. Dette tal er højere end gennemsnittet i EU-28 på 13 %.

På samfundsniveau koster vold mod kvinder skønsmæssigt Danmark 2,4 mia. EUR pr. år i tabt økonomisk produktion, brug af ydelser og personlige omkostninger ⁽²⁾.

Området vold består af tre underområder: **forekomst**, som måler, hvor ofte vold mod kvinder forekommer, **sværhedsgrad**, som måler de helbredsmæssige konsekvenser af vold, og **indberetning**, som måler anmeldelse af vold.

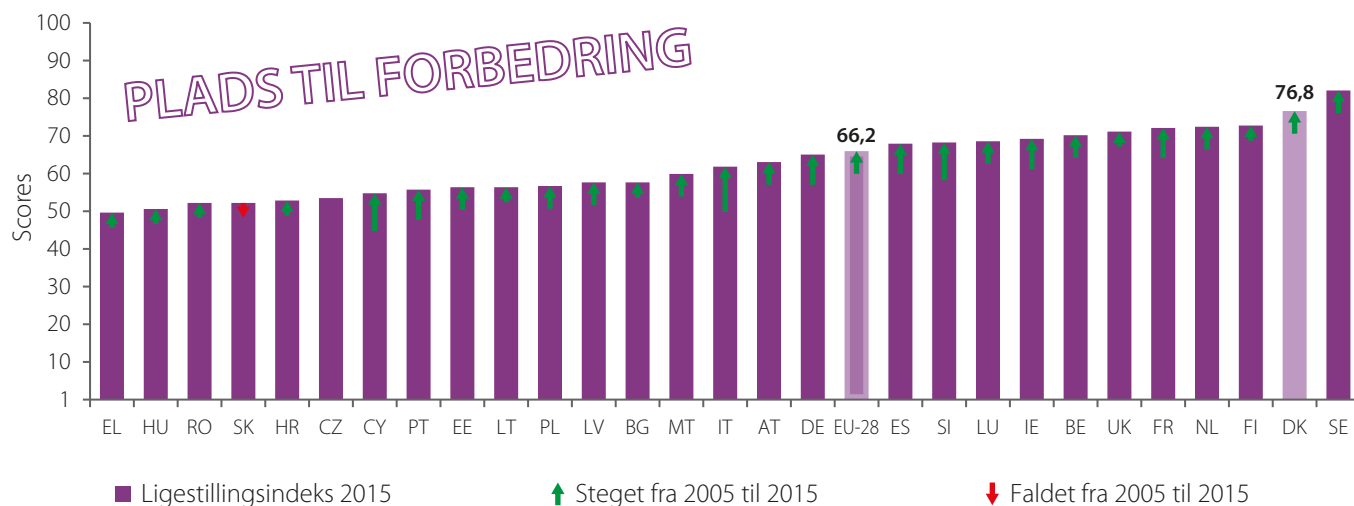
Underområder

⁽²⁾ Denne beregning er foretaget på EU-plan med henblik på at anslå omkostningerne ved tre vigtige dimensioner: ydelser, tabt økonomisk produktion og ofrenes svie og smerte. Skønnene blev ekstrapoleret til EU fra et casestudie fra Det Forenede Kongerige baseret på befolkningsstørrelse. EIGE: *Estimating the costs of gender-based violence in the European Union*. Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2014, s. 142 (findes på: <http://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/MH0414745EN2.pdf>).

Unikke karakteristika og fordele ved ligestillingsindekset 2017

Resultaterne viser, at Danmarks placering i ligestillingsindekset er langt over gennemsnittet i EU-28. Dette skyldes en vedvarende indsats for at integrere ligestillingsaspektet i offentlige politikker. Der er fortsat kønsbestemte uligheder, navnlig med hensyn til adgang til beslutningstagning, gennemførelsesraten på uddannelser og arbejde. For at opnå fuld ligestilling mellem kønnene er der behov for en mere målrettet og helhedsorienteret tilgang.

Ligestillingsindekset:

- overvåger fremskridt vedrørende ligestillingen mellem kønnene i hele EU og over tid
- er en støtte til beslutningstagere med hensyn til at vurdere, hvor langt medlemsstaterne er fra at opnå ligestilling mellem kønnene
- viser de forskellige resultater af EU's og de nationale politikker for kvinder og mænd
- giver mulighed for meningsfuld kønsspecifik analyse og sammenligning mellem forskellige politikområder
- er en støtte til udviklingen og gennemførelsen af politikker og lovgivning vedrørende ligestilling mellem kønnene
- øger kendskabet blandt beslutningstagere og offentligheden til fremskridtene og udfordringerne ved gennemførelsen af politikker vedrørende ligestilling mellem kønnene
- skaber fokus på datamangler og kræver harmoniserede og sammenlignelige data, der er kønsopdelte og tilgængelige for alle medlemsstater.

Læs mere om ligestillingsindekset 2017

- Hovedrapport (2017)
- Vigtigste resultater (2017)
- Faktabladet *A snail's pace towards gender equality* (2017)
- Metoderapport (2017)
- Rapporten *Measurement framework of violence against women* (2017)
- Sammenfaldende uligheder (kommer).

Se ligestillingsindekset og de fuldstændige data for Danmark på: <http://eige.europa.eu/gender-equality-index>

Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder

Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE) er EU's videncenter for ligestilling mellem kønnene. EIGE støtter de politiske beslutningstagere og alle relevante institutioner i deres bestræbelser på at opnå ligestilling for alle EU-borgere ved at levere særlig ekspertise og sammenlignelige og pålidelige oplysninger om ligestilling i Europa.

© Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder, 2018
Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder
Gedimino pr. 16
LT-01103 Vilnius
LITAUEN

Kontaktoplysninger

<http://eige.europa.eu/>
facebook.com/eige.europa.eu
twitter.com/eurogender
youtube.com/user/eurogender
eige.sec@eige.europa.eu
+370 52157444

Paper: MH-02-18-182-DA-C 978-92-9470-500-6 10.2839/224469
PDF: MH-02-18-182-DA-N 978-92-9470-502-0 10.2839/093087